

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในกรณีเด็กและเยาวชนเป็นผู้กระทำผิด” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อศึกษารูปแบบของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน เพื่อศึกษาการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในการนำกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนและ เพื่อแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้สำหรับเด็กและเยาวชนและสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ด้านรูปแบบกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ตำรวจ สถานีพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อัยการ ศาล กรมคุมประพฤติ ต่างก็มีบทบาทรูปแบบของกระบวนการยุติธรรมของแต่ละหน่วยงานที่ไม่เหมือนกัน แต่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันที่จะทำงานกันเป็นทีม ทำให้กระบวนการแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ที่แต่ละหน่วยงานทำจะไม่มีความซับซ้อนกันแต่จะออกมาในรูปแบบที่เชื่อมโยงประสานกันเพื่อที่จะแก้ไขฟื้นฟูเด็กและการนำมาตรา 63 มาใช้ เกี่ยวกับกระบวนการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน และด้านปัญหาอุปสรรคของกระบวนการยุติธรรมที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือในเรื่องของบุคลากรและงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของสถานีพินิจฯ เองที่มีเพียงที่เดียวใน กรุงเทพมหานคร. และในการทำงานที่ต้องใช้เวลาประกอบกับบุคลากรที่ไม่เพียงพอทำให้เกิดความล่าช้า และกระบวนการทำงานของหน่วยงานของกระบวนการยุติธรรมที่ยังขาดการประสานในการทำงานที่ต้องประสานกันหรือต้องอาศัยกันและกัน และความไม่เข้าใจของผู้เสียหายที่ไม่เข้าใจในกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาปรับใช้สำหรับเด็กและเยาวชนในหน่วยงานนั้นทุกหน่วยงานได้นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาประยุกต์ใช้ จะเห็นได้ชัดเจนคือ สถานีพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่นำมาประยุกต์และปฏิบัติงานจริงให้มากที่สุด โดยที่มีแนวคิดที่ต้องการจะช่วยเหลือเด็กและใช้ครอบครัวและชุมชนเป็นคนที่คอยแก้ไขและบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยการใช้การประชุมกลุ่มที่เป็นการพูดคุยกันของทุกฝ่ายมาร่วมกันแก้ปัญหาและสำหรับปัญหาอุปสรรคของการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้สำหรับเด็กและเยาวชน คือ ปัญหาที่เกิดจากเด็กและเยาวชนและผู้ปกครองของเด็ก เช่น เด็กและเยาวชนไม่สำนึก ผู้ปกครองก็ไม่ยอมจ่ายค่าเสียหายเนื่องจากต้องการให้เด็กดัดนิสัย เด็กและ เยาวชนและไม่สามารถตกลงเรื่องค่าชดเชยได้ ฐานะยากจน ไม่มาเข้าร่วมประชุมกลุ่ม ไม่ยอมทำตามเงื่อนไข ไม่เห็นความสำคัญของ

กระบวนการ ปัญหาที่เกิดจากผู้เสียหาย เช่นผู้เสียหายไม่ได้รับค่าเสียหายจึงไม่ยอมความ ไม่มาตามนัด ไม่ยินยอม ไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการ ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร ปริมาณในคดีมาก ระยะเวลาในการดำเนินการสั้นและปัญหาเกี่ยวกับการไม่ให้ความร่วมมือของหน่วยงานหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา คือ กระทรวงยุติธรรมควรให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ และขั้นตอนกระบวนการแก้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน รวมถึงประชาสัมพันธ์รณรงค์ เพื่อให้ความรู้วิชาการ ให้แก่ประชาชนและสังคมได้รับทราบ เข้าใจ และเห็นความสำคัญ ตลอดจนการให้การสนับสนุนนำยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ รัฐต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ หรือรูปแบบวิธีการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน ให้เข้ากับบริบทของสังคม และเอื้อต่อการดำเนินงานจัดงบประมาณให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน ทั้งจัดสถานที่วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอพร้อมเพียงพอการเพิ่มบุคลากรที่รับผิดชอบให้เพียงพอต่อปริมาณงาน และสุดท้ายหน่วยงานยุติธรรมควรพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานให้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป